

## **Appendix C:**

### **CAM-A (STURT POINT) REMEDIATION PROJECT**

#### **EXECUTIVE SUMMARY (INUINNAQTUN)**

## **CAM-A (STURT POINT) IHUAQHAINIRNUT HAVAARIYAKHAAT KAVAMALIQINIQ NAILIYAUHIMAYUT**

### **1. ILITQUHINGIT**

Hamna Kanatam Kavamatuqangit pilimmakhaihimayangit Kavamatuqakkut Aktuqtauhimayut Nayugaat Qanurilingayauyukhat Upalungaiyautikhangit (FCSAP) halummariangani kavamatuqangit nanminiriyangit nayugaat taimaa hivuuranaqtut inungnut inuuhianut avatingnilu. Inuliriyit Ukiuqtaqtumi Pivalliyunit Kanatami (AANDC) atiliuqhimayangit haffumani, tuniyauhimayuttauq manngit hamanngat FSCAP ihivriuhiiyakhanut ihuaqhautikhanut haffumani nayurvigalunagit CAM-A (Sturt Point) Qitqani DEW Line Nayugaanit, NU.

Sturt Point (CAM-A) taimaa atuqhimmaataraluangit Qitqaniittuni DEW Line nayurvigaluangit 1956 mi. Una anguyaktiit ikayuutiqarvingat (ilaliutauhimayauyut ilaliutiqaqtangit akhaluutiryuagat, hirluaq tamayaqarvikhait, akhaluutiqarvik, una POL tutquumavik, naalautiqarvik naparianga, milvik agyaqtuivik tulagvik) hanayauhimayauyuq 1957 mi. Uvani 1963 mi nayugaa unguvaqtauhimayauyuq. Aippaaguttauq uvani 1965 mi AANDC amiqhainahugiyauvluni nanunit. Igluqpaqarviit ingniqutingillu unguvaqtauhimagaluaqtut nayugaanit 1970 atulihaaqhimayumi. Uvani 1985 mi, ilait hivuuranaqtut iluliutait tutquqtauhimagaluaqtut nayugaannit, nanivlugit ingilrutait nanivlutiktauq qaangani hivuuranaqtunik unguvaqtauvlutik. Nayugaanit ihivriuhiiyut iniqtauhimayuq uvani 1994/95 nalunaiqtauvluni ilangit hivuuranaqtuliqaraluagat nunangit Kanatam Katudjiqatingit haffumani Ministangit Avatiliqinirnut (CCME)'p ukturautainit ilittuqtauvlunilu tamaa igluqpaqarviit kihimi atauhinnaq haffumanit ilalaaqtangit iglu unguvaqtauhimayuq. Pingahut hivunikhangit igluqpait, hitamat POL uqhuryuagarviit, uqhuryuagarvik iglut tuqhuaqarvik unguvaqtauhimayurlu; kihiani tunngavingat aulayuitut. Hamna naalautiqarvik napariangit hiquumittugu unguvaqtauhimayut nunami nalainnaqhugu. Malruk nunamit illirivlutik unalu malruk qattaryuit naunaiyaqtauhimayangit uvani nayugaanit.

Ihuaqhautinnatik nayugaanit havaangit AANDC'p, nayugaat ilitquhingit ilaliutauhimayangit tunngaviit haffumani hiquumittauhimayangit iglut, POL uqhuryuagarviit, uqhuryuagarviup iglunga tuqhuangillu; ilainnaa ilaaqtuilaagtumik iglunga ikhinnaqtauhimayangit; piruhimavlugit hiquumingit (*malruk nunanit illiriyauhimayangit inikhaat (nuna illiriyauyuq A; B lu)* ilaqaqhutik inia hivuuranaittumik iqqakuut (*asbestos, petroleum iluliit, huangaiyautit, PCBt*); iningit ilaliutiqaqhutik hivuuranaittumik iqqakuut/hiquuminiit; malruk qattaryuit kititiqtangit; unalu aktuqtauhimayut nunait ilaliutiqaqtut *Tier I nunait (lead, PCB), Tier II (havigaliit, PCB)*), *unalu Tukiliutaa B Petroleum Hydrocarbon (PHC) nunait.*

Hamna CAM-A nayugaat Kuin Nunanganiittuni amiqhaiyauvluni hivuuranaqtumik ilulilgit nayugaanit. Taimatunittauq AANDC halummaqhaivlutik nayugaanit uvani 2013-14 mi unalu 2014-15 mi ukiukkut atuqtumi (FY).

### **2. NAYURVINGAT/ININGIT**

Sturt Point (CAM-A) nayugaat Kiillinirmiittuq (68°47' N, 103°20' W) tautungnaqtuq Iliullirmi, 2 km ahiarmit haniraa unalu 80 km kivataanit Iqaluktuuttiarmit. Maniraa haattuni amihunit tahiraqaqhuni tattiit ilangit puqtunia ilaani 50 m aktianit taryum aktingnianiit.

CAM-A nayugaa qayakkuulaaqhutik, nunahiutikkuulaaqhutik (ATV nunakkuurutikkut uuminngaluuniit hiuraqhiutikkuuqtut) Iqaluktuuttiarmit, agyaqtuutikkut, tingmiakkut imaqhiutikkut

nunamiluuniit milaaqhutik. Nayugaat milviqaqhuni tahinia 0.9 km tahinia unalu 28 m hivitunia. Una milvik nakuuyuq huli nakuuvluni aallatqiinit tingmianit –Naittumik Qilakkuuqtut, Dornier 228, MalrulikDHC6, unaluBuffalo DHC5.

### 3. HAVAARIYAKHAAT HULIDJUHIIT ILALIUDJUTIT

Hamna nayugaat ihivriuqtauhimayangit unalu avatingnut qauyihaqtangit hulidjuhiit, kiugiaqaqhutik pivalliagianganit Ihuaqhautikhanut Qanurilinganingit Upalungaiyautit (RAP) unalu CAM-A nayugaanit, iniqtauhimayut 2010mi. Nayugaat qauyihaqtut/ihivriuqhiyunit havaangit havaktauhimagaluaqtut nayugaanit ilaliutauhimayangillu avatingnut Ihivriuqtunut DEW Line Nayugait III– Atauhirmik Ikayuutiqaqhutik liniglu Qitqanittauq Nayugaanit iluani Kanatam Ukiuqtaqtumit ukuninngat Kuinngum Anguyaqtit Ilinniarvigyuangit, Avatiliqiniup Ikayuqtut Katimavingit, 1995 unalu Ilainnaa III Avatiliqinirnut Nayugaat Ihivriuqtangit CAM-A, Sturt Point, Nunavut. Qitqaniittuq DEW Line Nayugaat ukunani AECOM, 2010. Kiuttaaqhimayangit haffumani avatiliqinirnut nayugaa ihivriuqtangit ilihautainit, una Ihuaqhainirnut Qanurilinganingit Upalungaiyautingit (RAP) ilaliutauhimayangit uuktuutainit halummaqhaiyut nayugaanit pivalliavluni iniqtaaqhimayangillu 2011 mi.

Amiqhaiyangit ihuaqutikhait uvanilu aturaaqtakhait upalungairutikhait haffumani AANDC, havaangit uvani CAM-A nutqallaktauhimayangit ukiungagut atuqtumi 2011-12mi.

Uvani Ukiungagut Atuqtumi 2012-13 mi, AANDC atiliuqhimagaluaqtut unalu tighimavlutiktauq parnautingit laisikhait piyunnautingillu kiugiaqaqhutik iniqhimayakhait ihuaqhainirnut uvani CAM-A. Tahapkuat laisiat/piyunnaudit ilaliutauhimayangit Nunavunmi Imaliqiniit Katimayit (NWB)'t imaup laisiat, AANDC Nunat nunanut atipkaiyut piyunnaudit (LUP) unalu Inuit nanminiriyangit nunait (IOL) kihunngutaudjutingit ilitaridjutait. Unal kihunngutaudjutit ilitaridjutingat parnautigihimayangit taimaa nakuuqpiagtumik havaktakhangit upalungairutit CAT nit ilihautiyut Iqaluktuuttiarmit nayuqtaanit qaangirumiuk IOL Nunaganit.

Nayugaat Ihuaqhaidjutit havaangit iniqtauhimayut CAM-A uvani ukiungagut atuqhimayumi FYt 2013-14 uvanilu FY2014-15. Hamna nayugaat ihuaqhaidjutinit huliyaqhait iniqtauhimayangit hapkuanguuvlutik:

- Ingilraqattaqtangit ingilrutainit, ihuaqutikhait unalu havaktiita hamannngat tunnganarmit uvunga CAM-A nayugaanit agyaqtuutikkut uvani Niqiliqivik 2013 mi.
- Ihuaqtumik nayugaanit inikhanmit.
- Ihuaqtumik nayuqtamingnit apqutaanit.
- Ihuaqtumik nayugaanit milvikhaat mittariangat tingmiat nayugaanut.
- Upalungaiyariiqhimalugit taryurmiuttani inianit mittariangani.
- Ihuaqhiyariiqhimalugit Aulapkaihimalugillu nayugaanit nayurviannut havaktiit nayurvikhainnit.
- Ahiruqtiqhugit iglut aallat nayurvigaluangit iglulurutaugaluangit, ahinunngautivlugit ahiquita iqqakuut uvunga hivuuranaqtumik hivuuranaittumik tamayangit iqqakuutingillu.
- Kititihimayangit nayugaannit hiqumianit ahinunngautivakhugillu iluani hivuuranaqtumut hivuuranaittumullu tamayanut iqqakuungillu.
- Iluanut puuqtuivlugit agyaqtauvlugillu ahinut hivuuranaqtumik nuuttaqhugit iqqakuungit uvunga laisilingnit iqqakuurviannut taununga Qablunaat nunanganut.
- Iluanut puuqtuivlugit agyaqtauvlugillu ahinut hivuuranaittumik iqqakuungit uvunga laisilingnit iqqakuurvingnut taununga Qablunaat nunanganut.

- Unguvaiaqhugit, puuqtuivakhugit ahinut havigaliit unalu PCB ilaliutilingnit nunainnat uvunga laisilingnit tutquumavingnut taununga Qablunaat nunanganut.
- Nunaqarvianut nunaqarviannut unalu unguvaiyaiyunillu (kinguanit nunainnalik ihuaqhaqtautaqhuni INAC Ikhinnainnaqtangit Anguyaktiit Nayurviata Maligautainit uukturautainit).
- Unguvaiaqhugit nuuttiqhugit haffuminngat PHC hivuuranaqtunit nunainnauyut uvunga Nunaqarvingnut kiiliqhimayut; amiqhaiyaayunit nunainnat; uuktuqattaqhugit amirihimavlugit nunait ahivaiyaqpakhugit nayugaanit nunaanit halummaqtaaqhivlutik ilitariyauhimayunut ihivriurvingmi.
- Hauhimayangit ahiqqutait haffuminngat angiriiqhimayunut inimingnit nayugaanit ihuaqhaiffaariangani.
- Ihuaqhaiffaariangani iniit nunait nayugaanit.
- Nuuttarlugit ingilrutait, hiquimihimaningit/iqqakuut havaktiillu. Nuuttarlugit taimaa maliglugittauq aadjikkutaanit iniliuqhimayangit havaktiit nuuttariangani nayugaat taimaa agyaqtuulugillu agyaqtautikkut umiakkut qablunaat nayugaanut.

AANDC malikpiaqhugit ahinut pihuinnarialingnit inikhaat nayugaanit tukiqaqhuni imaatut iqqakuut, tamayangillu, iglulurutikhangilluunit (haffuminngatut nunanut iliuraivlutik) ihuaqhaiffaarmiyangit nayugaanit. Taimainnamik aallanik piyumayaqanngittumik aturaariangani ihuaqhaiyakanut amiqhainirnut nayugaanit.

#### **4. INUNGNUT AKTUQTAUNIANUT HAVAARIYAKHANUT**

Taimailuqhimagamik, hamna havaariyaayukhanut tiguaqhimayangit ihuaqutikhait hanattiaqhimayangit ukuninngat ukiuqtaqtumi avatingnut nayuqhimayangillu, atuqhugit parnautigivlugit inuit qauyimayangit ukiuqtaqtumi avataita ukiuqtaqtumiuttanillu malikhugit ihuaqhaudjutikhanut havaangit upalungaiyautainit.

Tamainnut havaariyangit, nunaqatigiit katimavaktut Iqaluktuuttiarmi niplautigivlugit avvautigivlugillu havaariyangit upalungaiyautainit, havaliginikkut unalu havaqatigiyakhautait hulidjutikhait, havaariyakhaillu pivalladjutait ukuninngat nunaqatigiiktunut, nunaqatigiit inuit timiyyunut, annguhiqiyiit katimayit aahiittauq ilauhimayangit. Niplautigiyangit kiuviniillu kiuvaktangit katimaqatauyut katimavlutik. Iqaluktuuttiaq nunangani katimagaluaqtut lidjiruvia 3, 2011 mi naunaipkaqhugit uuktuinnaqtangit aadjikkutaanit tukhiutaaqhimayumik Ihuaqhautikhanut Qanurilinganingit Upalungaiyautit (RAP). AANDC avvautihimagaluaqtaa uukturautait ukpiruhuutainit qanuq halummarnikkut nayugaa niplautigivagaallu ilauqatauhimayunut. Hapkuat niplautingit tukihittiarnaqhuni ihumagiyaavlunilu qanuq aturiakhait kinguanit RAP nut.

Uvani Niqiliqivik 13, 2013 mi, ingilratinnatik nayugaanut, aahiit nunaqatigiik katimavlutik naunaiyaqhugit nunaqatigiiktut hamna havaariyaayukhat aturniahaaqtillugu. Katimayit naunaiqtauhimagaluaqtut qanurittunik havaaqariakhaita unalu havaariyalihaaqtuq. Ilauqatauhimayut naunaqtauhimayaayut havaariyakhait hulidjutikhangillu hivunikhautikhait havaariyakhangit nanminilingnit. Katimavlutik ukiungagut uvani Imaruqtirvia 26, 2014 mi naunaiyaqhimavlutik nunaqatigiiktut qanurittaakhait pivallianingit hivunai ukiungat ihuaqhaidjutikhanikkut upalungaiyautikhangit havaatigullu/havaktittiyukhanullu nanminiriyait tuglikhait ukiukhamut havaariyauniarumik (auyami 2014 mi). Una Kingulliqaangit nunaqatigiiktut katimavlutik havaariyangit iniqhimavluni, katimavlutik Taaqhivalirvia 21, 2014 mi naunaihiivlutik haffumani havaariyangit iniqhiyangit hivunikhautainillu upalungaiyautikhainit. Hamna havaktittiyangit havaariyakhainit tikkuqaqhiivlutik hivunikhait uukturautainit ukunani Inuit havaangit unalu Inuit havaktittiyakhait.

Una havaktittiyukhat ukpiqpiagtangit Inuit havaatigut hivunigivluniuk 65% tigut unalu Inuinnait havaktittiyakhait hivunigiyivluniuk 80% pusaatigut. Kihiani hamna havaktittiyangit ikitpallaaqhimayauyuq Inuit hivunikhaliuqhutik 53.5% / 65%, kinguani havaariyauyukhanut nutqarutaanit, tukiliuqhimayangit AANDC nut niplautigivluniuk taimaa akhuurnahuaqhugit aktuuminahuaqtangit hivunigivluniuk havaktiqattiarungnairami Inuinnait havaktikhamit uvani Iqaluktuuttiam inianit taimaa amihuryuaramik uyaraqhiuqtit huliyakhalluarmata taimaa ilagiinnaqhugit amihuuyut Inuit havaktiita. Ahiittumik, havaktittiyut ikitpallaaramik Inuinnait havaktikhailliuqtut taimaa akiliakhalluaqtauvlutik malikhugit Kitunuliqaak Havaktittiyut Kavamaliqinirnut Kanatami (PWGSC) havaktittiyangit hivitunianut. Hamna havaktiitiyangit, kihiani anginiqhautauvluni Inuinnait havaktittinirnut hivunikhanut uuktuutait pivluni uumani 100% / 80%.

Una CAM-A (Sturt Point) ihuaqhautjutikhaq havaariyauyukhanut tadjia iniqpiaqhimayangit. Uuminngattauq, amiqhairaarnaittuni nayugaannit hunanit, iqqakuut ihuqhautiyakhait ilingayauyut (haffuminngatut, nunani illiriyangit, ilangit taimailiuqhimagaluaqtut iniqhimayunit nayugaanit) ikhinnaqtauyut uvani nayugaani. Una unipkaarut maligarutikkut ukungagut unipkaaqtauhimaayut turaaqtauhunnguyut haffuamni havaariyauyukhanmut.